

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

بازآفرینی و طراحی محله امامزاده یحیی با رویکرد فرهنگی

تاریخی در شهر همدان^۱

میلاد خوش سخن^{۱*}، محمد مهدی گودرزی سروش^۲ بهزاد محمدی^۳

۱- پژوهشگر کارشناسی ارشد، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

www.Miladkhoshsookhan@yahoo.com

۲- استادیار و عضو هیئت علمی تمام وقت، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

www.Goodarzisoroush@gmail.com

۳- مربی و عضو هیئت علمی تمام وقت، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

www.Mohammadi.be@gmail.com

چکیده

بافت فرسوده در شهرها را می توان بخشی از فضای شهری دانست که نظام زیستی آن هم از حیث ساختار و هم از حیث کارکرد اجزاء حیاتی خود دچار اختلال و ناکارآمدی شده است. این بافت که زمانی با ساختار و کارکرد مناسب با نیازهای ساکنین خود از پویایی و صلابت برخوردار بوده، لیکن با افزایش ناگهانی تغییرات شهرنشینی در چند دهه اخیر نه تنها اهمیت خود را از دست داده است، بلکه حتی قادر به انطباق با تغییرات و ارائه حیات روزمره خود نیز نمی باشد از این رو به عنوان نقاط مسئله دار شهری شناخته می شوند. این بافت شهری در طول سالیان نه تنها جمعیت اصلی و بومی خود را از دست داده، بلکه به محل استقرار مهاجرین کم درآمد که به دنبال ارزان ترین نقاط شهری برای سکونت بوده اند، تبدیل شده است. همین نارسایی های اقتصادی و محیطی موجب شده است که کیفیت زندگی در این مناطق نسبت به سایر مناطق شهری از کیفیت نازل تری برخوردار باشد. این مقاله بر آن است تا ضمن مرور تاریخ و فرهنگ محله ای در استان همدان و علل شکل گیری آن، سیر تحول (محله های شهری) را به لحاظ ساختاری، عملکردی بررسی نماید. و بازآفرینی در این منطقه را به وجود آورد.

واژه های کلیدی: بازآفرینی، مرکز محله، امامزاده یحیی، رویکرد فرهنگی

۱-۱- مقدمه

در شهرهای سنتی، نواحی مسکونی به محله های مختلف تقسیم می شدند و افراد با علایق مشابه در محله های خود برای تأمین راحتی، حمایت و امنیت بیشتر گرد هم می آمدند. در دوران معاصر، با رواج یافتن اقدامات شهرسازی جدید، محلات تازه تاسیس شهری با بی توجهی به ماهیت و فرهنگ های سنتی محلات و تسلط ماشین بر انسان مفهومی کاملاً غریب و بی معنا پیدا کرده اند و تنها در حد یک واحد تقسیمات شهری بکار گرفته می شوند. از طرفی با توجه به اینکه محلات شهرهای اسلامی، روزگاری محل تبلور پویایی اجتماعی و اقتصادی در حیات شهری بوده اند و اکنون به سبب عدم معاصر سازی کالبد و فعالیتهای موجود، با آسیب های متعددی روبرو شده اند؛ نیاز به بازآفرینی مفهوم محله امری ضروری تلقی می گردد. با توجه به محدوده ی این تحقیق، که تعاملات اجتماعی در مراکز محلات در بافت های فرسوده را مورد مطالعه قرار می دهد، مطالعات و بررسی های مورد نظر به شناخت فعالیت هایی که می توانند در این فضاها رخ دهند و نیز فاکتورهایی که قابلیت فرهنگ و تاریخ را در جذب افراد برای حضور در این فضاها به عنوان مقدمه ی شکل گیری فعالیتهای جمعی، افزایش می دهند اختصاص می یابد.

برگرفته از پایان نامه دفاع شده کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان.